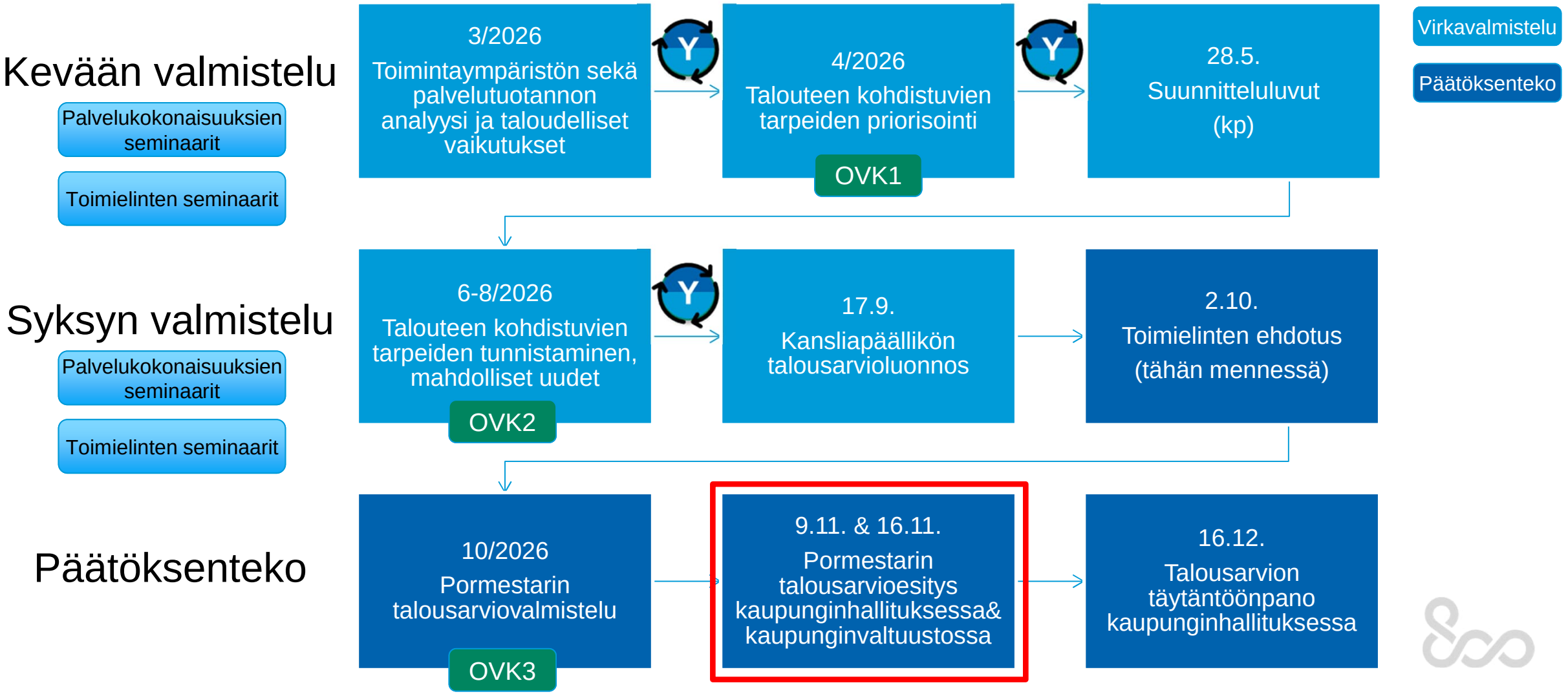

Toimintasuunnitelma 2027–2030

Pormestarin talousarvioesitys

Kuva: Vesa Aaltonen

Talousarvion valmisteluprosessi 2026

Toimintaympäristö

Turun kasvun lukuja pähkinänkuoressa

VÄESTÖ- JA VIERAILIJAKEHITYS

- 212 334 asukasta (M8), +3000 – 4 000 hlöä/v
- 39 000 monikielistä (18,6 % 2026/M8)
- Turun ja Turun seudun väestönkasvu suurinta koko maassa: Turun kasvu muuttoliikkeestä kotimaasta (40 %) ja ulkomailta (60 %)
- Yöpymisiä 624 000 (M1-8/2026) >kasvua +38 000 (+6,5 %) ja kv-matkailijoiden kasvu +17 %)

TYÖPAIKKAKEHITYS

- 110 000 työpaikkaa
- +15 300 työpaikkaa lisää 2010-2024 (+1000/v): 67 % uusista työpaikoista avoimella sektorilla
- Kupittaan/Turun tiedepuiston ruutu + 5 500 työpaikkaa 2019-2024 >5:nneksi eniten ruuduittain koko maassa
- Työttömyysaste 14,9% (M8) ja työllisyysaste 69,5% (M6): työttömyysaste 6. korkein ja työllisyysaste 3:nneksi alhaisin C9-kaupungeista

YRITYSKEHITYS

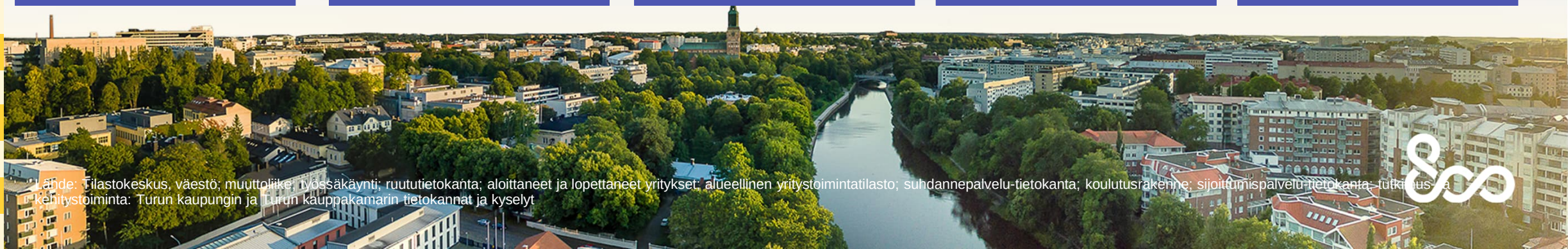
- 16 000 toimivaa yritystä, noin 18 600 yritystoimipaikkaa
- +5 300 yritystä 2013-2025 (+400 yritystä/v)
- Toimiala M. +1 000 yritystä 2013-2024
- Turun seudun yritysten liikevaihto kasvussa, etenkin meriteollisuus >kasvua kaikilla muilla toimialoilla pl. rakentaminen

OSAAMINEN

- Noin 35 000 korkeakoulu-opiskelijaa ja 10 000 – 15 000 ammatillisen toisen asteen opiskelijaa
- Pitovoima-aste TY 49 %, TUAMK 68 %, TAI 95,8 % >vuoto vähentynyt Uudellemaalle
- TK-menot 593 M€ (1700 €/hlö) >kasvua +397 M€ (+123 %) 2019-2024

INVESTOINNIT

- Yritykset (noin 30) Turkuun noin 1,4 mrd €
- Turun omat investoinnit noin 1,3 mrd € (palvelut, liikenne ja liikkuminen, kaupunkikehitys sekä veto- ja pitovoima)

Lähde: Tilastokeskus, väestö; muuttoliike; työssäkäynti; ruututietokanta; aloittaneet ja lopettaneet yritykset; alueellinen yritystoimintatilasto; suhdannepalvelu-tietokanta; koulutusrakenne; sijoittumispalvelu-tietokanta; tutkimus- ja kehitystoiminta: Turun kaupungin ja Turun kauppakamarin tietokannat ja kyselyt

Tutkimukset, kyselyt ja tilastot vahvistavat positiivista kierrettä...ja mainekuvaa

#1

VÄESTÖKEHITYS

- Turun väestönlisäys suhteellisesti korkein viimeisen 12 kuukauden aikana
- Turku saanut toiseksi eniten määrällistä muuttovoittoa ja suhteellisesti eniten yli 50 000 asukkaan kunnista viimeisen 12 kk aikana

#2–3

ASUMINEN & OPISKELU

- Turku toiseksi halutuin asuinpaikkana
- Turku kolmanneksi halutuin muutto-kohteena
- Turku kolmanneksi tunnetuin, arvostetuin ja suositelluin opiskelukaupunki
- Turun yliopisto 2:ksi ja Turun AMK 3:nneksi suosituin hakukohde kevään 2026 yhteishaussa

#3-

MAINE, MATKAILU & ELÄMÄNLAATU

- Turku kolmas asuinmaineeltaan C10-kaupunkien joukossa
- Turku kolmanneksi houkuttelevin matkailukaupunki
- Turku Euroopan paras keskikokoinen ilmastokaupunki
- Turku globaalissa Happy City indeksissä TOP 50 listalla ja sija 41

Lähteet: Tilastokeskus 2025 • Taloustutkimus: Muuttohalukkuus 2026, Opiskelukaupungit 2025, matkailukohteet 2025; Vipunen 2026 • Reputation and Trust Analytics 2026 • Euroopan komissio 2020 • Happy City Index 2026

TURKU ON PÄÄSSYT

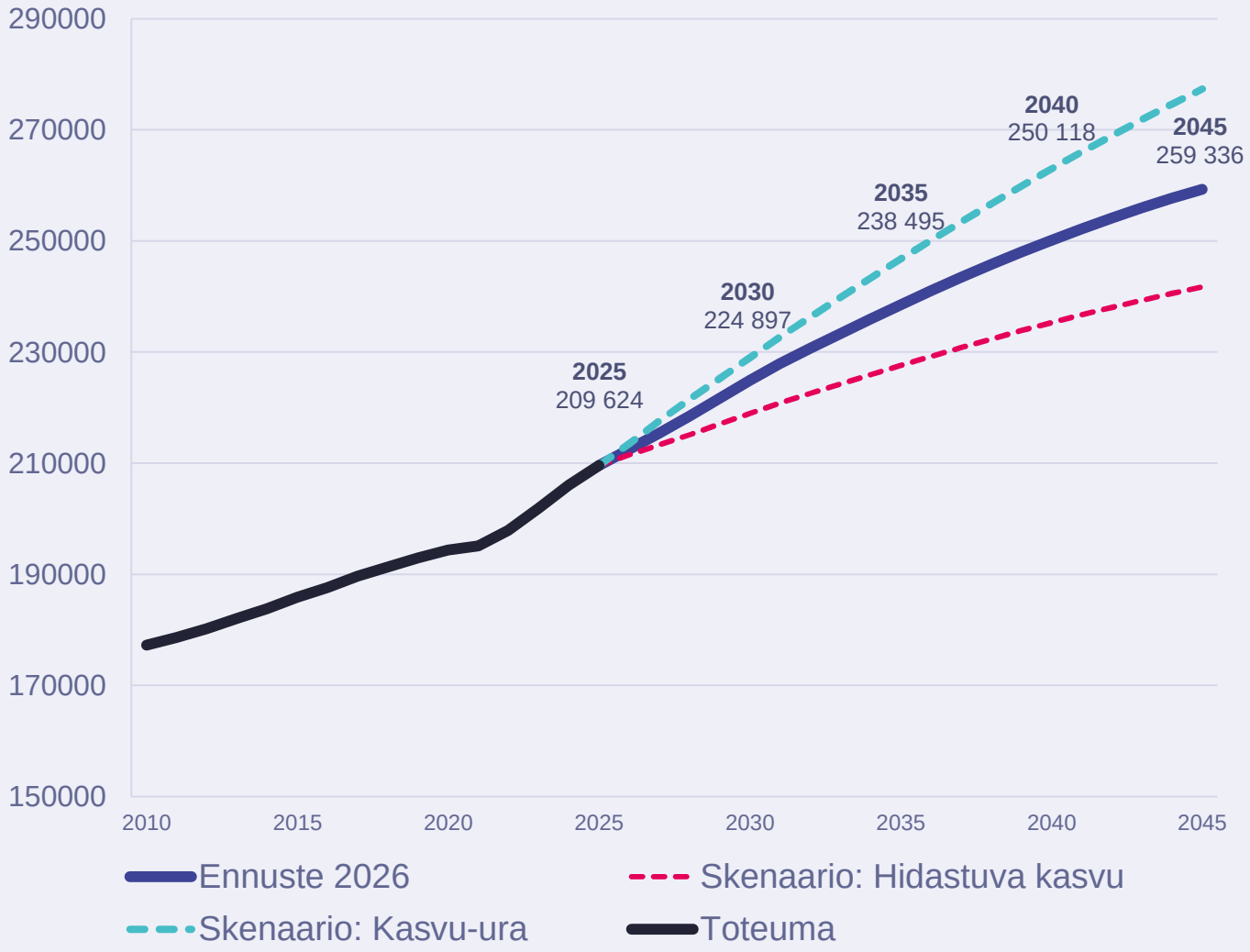
positiiviseen kierteeseen!

Kaikki tekijät vahvistavat toinen toistaan ja luovat myönteistä polkuriippuvuutta!

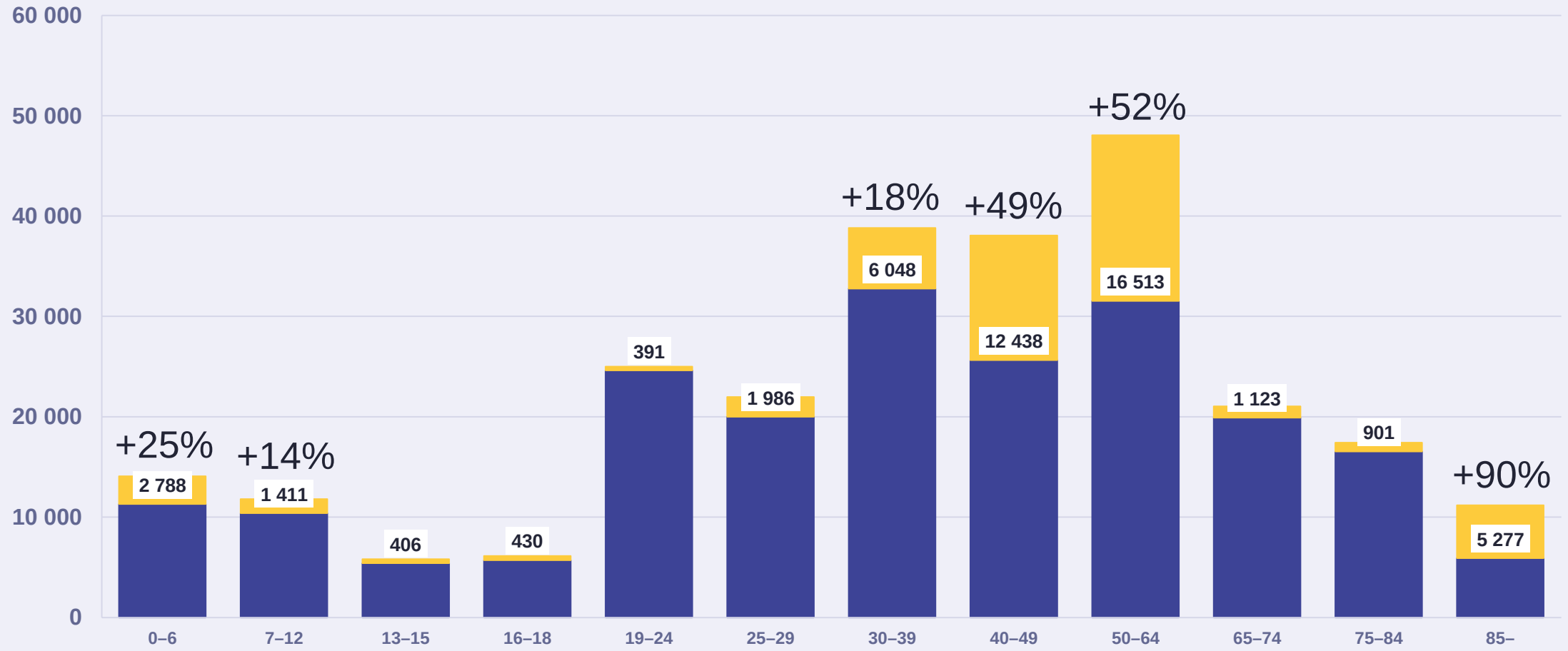

Turun väestöennuste 2026 (2025-2045)

- **Väestöennusteen mukaan Turun väestö olisi hieman alle 260 000 vuonna 2045 .**
  - Väestönkasvu olisi noin 50 000 (+23,7 %).
  - Vuosikasvu olisi keskimäärin 1,1 %, joka vastaa kaupungin strategista tavoitetta (1 – 1,5 %/v).
- **Monikielisten osuus väestöstä olisi noin 30 % vuonna 2045 (nyt 18,6 %)**
- **Väestön ennustaminen ei ole eksaktia, ja skenaariot muodostavat siinä ”mahdollisuuksien haarukan”.**
  - Turun väestö olisi **hidastuvan kasvun skenaarion** mukaan noin 242 000 vuonna 2045 (vuosikasvu jäisi 0,6 – 0,8 %:iin)
  - Turun väestö olisi **kasvuskenaarion** mukaan noin 277 000 asukasta vuonna 2045 (vuosikasvu olisi keskimäärin 1,4 %).

Turun väestön ikäjakauma 2045

Kuva: Laidun Design, Marko Kivistö

Kaupunkikehitys

Raitiotiekäytävä luo uutta maantiedettä ja pitkäjänteisen selkärangan kaupungin kasvulle

Merkittävät hankekokonaisuudet ja kiinteistökehityskohteita

Talous-suunnitelma-kauden merkittävimmät tilahankkeet

- Korjauskohde
- Uudisrakennus
- Suunnitteluvaiheessa

Päiväkotien uudistushanke

Päiväkoti	Hankemuoto	Ryhmä-koko	Paikka-määrä	Muutos alueen varhaiskasvatu sverkkoon*
Keltasirkunpolun päiväkoti, Keltasirkunpolku 3	Elinkaari	8	168	+ 2 ryhmää
Sitadellinkujan päiväkoti, Sitadellinkuja 2	Elinkaari	8	168	+ 8 ryhmää
Vilkkilänmäen päiväkoti, Tapulikatu 11	Elinkaari	4	84	+ 4 ryhmää
Koululaivankujan päiväkoti, Koululaivankuja 4	Elinkaari	8	168	+ 5 ryhmää (Osa ruotsinkielisiä)
Oravapuun päiväkoti, Hintsankuja 4	Elinkaari	8	168	+ 4 ryhmää
Kymenlaaksonkujan päiväkoti, Kymenlaaksonkuja 4	Elinkaari	6	126	+ 1 ryhmää
Susiniitynkadun päiväkoti, Susiniitynkatu 4	Elinkaari	4	84	+/- ryhmää
Niitunniskantien päiväkoti, Niitunniskantie 1	Vuokra	6	126	- 3 ryhmää
Maistraatinpolun päiväkoti, Maistraatinpolku 2	Vuokra	8	168	+ 2 ryhmää
Keramiikkakujan päiväkoti, Keramiikkakuja 1	Vuokra	4	84	+ 4 ryhmää
Orminkujan päiväkoti, Orminkuja 4	Vuokra	8	168	+2 ryhmää
Härkämäen päiväkoti, Rahjekatu 3	Vuokra	8	168	- 1 ryhmä

Päiväkotien uudistushankkeen myötä Kaupunkiin saadaan yhteensä 12 päiväkotia ja 80 päiväkotiryhmää, joista 28* uusia ryhmiä tilojen näkökulmasta (21 lasta/ ryhmä).

→ 588 uutta varhaiskasvatuspaikkaa!

Osa päiväkodeista on uusia, osa korvaa olemassa olevia, poistuvia päiväkoteja.

* Ryhmien muutosvaikutuksissa saattaa olla heittoja, sillä osaan päiväkodeista mahdollista sijoittaa avoimen varhaiskasvatuksen palveluita ja osa toimii aluksi väliaikaistiloina.

Kaikki nimetyt tilainvestointihankkeet jotka ovat rakentamis- tai neuvotteluvaiheessa 2026 (Näistä investointipäätös on tehty)

Kuva:Lukkaroinen

Lähtökohtaisesti uudisrakennuksina toteutettavat hankkeet ovat yhtiömuotoisia. Lopullinen päätös hallintamuodoista tehdään kuitenkin hankkeen hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

- Jäkärlän koulu ja päiväkoti, Koy uudisrak. 20,1 milj. €
- Kansainvälinen koulu, vuokra 35 milj. €
- Karhunaukion monitoimitalo, Koy uudisrak. 48 milj. €
- Kaskenmäen päiväkoti 7,8 milj. €
- **Kaupungintalokorttelikokonaisuus * 60,6 milj. €**
- Linnakaupungin monitoimitalo, Koy uudisrak. 63,1 milj. €
- Skanssinkadun päiväkoti, vuokra, uudisrak. 6,5 milj. €
- S:t Olofsskolan, Koy uudisrak. 36 milj. €
- Taito-kampus, Koy uudisrak 93,7 milj. €
- Teräsrautelan koulu, peruskorjaus 9,4 milj. €
- Luolavuoren koulu, Koy uudisrak. 35, 9 milj. €
- Lyseon koulu, Koy uudisrak. 49 milj. €
- Sairaalakoulu, vuokra uudisrak. 13, 6 milj. €
- **Kauppahallin perustusten vahvistus* 13,6 milj. €**
- Nummen koulutalo 20,6 milj. €
- Raunistulan koulu 6,3 milj. €
- **Seikkailupuisto timantti, suojeltu* 3,5 milj. €**
- Härkätien päiväkoti, Koy, uudisr. 8,9 milj. €
- Arkeologinkadun päiväkoti 4,1 milj. €
- Karrinkadun päiväkoti 8,2 milj. € (vuokrauspäätös)
- Päiväkotien uudistushanke (7kpl) elinkaarihanke 55 milj. €
- Päiväkotien uudistushanke (5kpl) vuokrahanke 63,6milj.€
- **Kokoelmakeskus ja päätearkisto 44,5milj.€**
- Käpytien päiväkoti 10,2milj.€
- **Kauppahallin väliaikaistilat 7,6milj.€**

Tilainvestointeja on tullut lisää: 152milj.€ verraten vuoteen 2025

Muutokset verrattaessa vuoteen 2025 sinisellä

Hankkeita nousee investointiohjelmaan suunnitelmakaudelta kun niistä saadaan päätös.

***Korostetut kohteet kulttuuri tai Liikuntakohteita.**
Muut Lasten ja nuorten kohteita (26/31 kohteista).

Kuva: Arco

Lähes 15 000 lasta ja nuorta pääsee uusiin tiloihin

- Päiväkoti- ja kouluhankkeet näkyvät lasten ja henkilökunnan arjessa toimivampina tiloina.

Kuva: Jari Laurén

Toiminnan painopisteet

Turku uudelle vuosisadalle – 800 vuotta kestävää kasvua ja inhimillisiä tarinoita.

Toimintasuunnitelma sisältää runsaasti seuraavia pormestariohjelman teemoja ja tavoitteita toteuttavia toimenpiteitä

1. Kestävä talous turvaa hyvinvoinnin ja elinvoiman
2. Hyvinvoivat ja yhdenvertaiset turkulaiset
3. Turku lisää alueellista tasavertaisuutta ja purkaa segregaatiota
4. Koulutus, osaaminen ja työllisyys vievät uudelle vuosisadalle
5. Asuminen, maankäyttö ja liikkuminen kestävän ja kehittyvän kaupungin perustana
6. Kunnianhimoinen ilmasto- ja luontokaupunki Turku
7. Vetovoimainen ja kansainvälinen Turku

Talousarvionostot 1/2

Konsernihallinto

- Työllisyyden edistämisen pilotit, menojen lisäys 1,0 milj.
- Asetetaan Turun Työllistämispalvelut Oy:n käytölle tavoitteet ja mittarit, joilla tavoitellaan yhteiskunnallisen yrityksen vaikuttavuuden lisäämistä.
- Laaditaan ruotsin kielen kieliohjelma tukemaan kaupungin kaksikielisyyttä.
- Laaditaan kattava selvitysmateriaali vuoden 2027 pormestariohjelman puolivälitarkastelua varten sisältäen mm. kaupungin velkaantumisen kehitys, investointihankkeet, liikenne ja pysäköinti, tukipalvelut, tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuudet, työllisyys ja kaavoitus. Näiden tarkempi sisältö määritellään loppuvuoden 2026 aikana puheenjohtajatoimikunnassa.

Liikunta

- Selvitetään seniorirannekkeen käytön laajentaminen yksityisiin kuntosaleihin.

Kulttuuri

- Vahvistetaan kirjastoissa tehtävää lukutaitotyötä määräaikaisella pilottirahoituksella, menojen lisäys 0,15 milj.

Talousarvionostot 2/2

Lasten ja nuorten palvelut

- Perusopetuksen ryhmäkokojen pienentämiseen vuodelle 2026 myönnettyä rahoitusta jatketaan siten, että resurssi käytetään alueellisesti tarpeen mukaan. Menojen lisäys 0,5 milj.
- Lisätään määräaikaisesti perusopetuksen oppikirjahankintojen resursointia, menojen lisäys 0,3 milj.
- Oppimisen tuen uudistuksen vaikutuksia ja tuen riittävyyttä seurataan kouluittain ja alueittain ja arvioidaan resursointi tulosten perusteella.
- Pienimpien koululaisten lukujärjestyksissä huomioidaan aamujen sujuvuus aamupäivätoiminnan jatkoa arvioitaessa.

Kaupunkiympäristö

- Päivitetään Matkakeskushankkeen tavoitteet vuoden 2027 aikana.
- Hirvensalon uuden sillan tarpeellisuudesta, maankäytön vaikutuksista ja liikennemallinnuksista sekä toteuttamisesta laaditaan selvitys.
- Lisäksi selvitetään nykyiseen liikenneverkkoon toteutettavat välityskykyä parantavat toimenpiteet ja tuodaan ne päätöksentekoon vuonna 2027.

Kuva: Heikki Räisänen

Yhteisvaikuttava johtaminen ja nostot palvelukoko-naisuuksista

Sini Ruohonen
Kaupunkiympäristön apulaispormestari

- Asuntopoliittiset linjaukset tuodaan päätöksentekoon.
- Pientaloasumisen mahdollisuuksia lisätään.
- Kupittaan kärjen ja Linnakaupungin kehittäminen jatkuvat.
- Pysäköintiratkaisuja selvitetään.

Kuva: Mika Kurkilahti

Elina Rantanen
Lasten ja nuorten apulaispormestari

- Lisätään etsivää nuorisotyötä.
- Panostetaan koulu- ja päiväkotiruokaan.
- Lisätään pienryhmäopetusta perusopetuksessa.
- Lisätään opinto-ohjausta.
- Syksyllä käynnistetty lukion pysäkkiluokan pilotti jatkuu.
- Aloitetaan kansainvälisen lukion toiminta.

Kuva: Visit Turku

Mirka Muukkonen
Hyvinvoinnin apulaispormestari

- WAM, Fuuga ja kaupunginteatteri muodostavat uuden kulttuurikeskittymän.
- Artukaisten liikuntakeskus on moderni ja monipuolinen urheilun keskittymä.
- Erityispanos yhteisvaikuttavasti segregaation vähentämiseen.

Kuva: Hannu Aaltonen

Kuva: Visit Turku Archipelago

Talouden tavoitteet

Pormestarin talousarvioesitys

Kunnallisvero-prosentti	Toiminnan nettomenot (M€)	Tilikauden yli-/alijäämä (M€)	Investointi-menot (M€)
7,1 (7,1)	**-659,2** (-624,1*)	**-23,4** (-22,8*)	**309,1** (249,6*)

**Vuoden 2026 3. osavuosikatsaus*

Tuloslaskelma 2027

Toiminnan nettomenot (M€)	Verorahoitus (M€)	Vuosikate (M€)	Tilikauden yli-/alijäämä (M€)
-659,2 (-624,1*)	**669,9** (630,7*)	**36,8** (35,4*)	**-23,4** (-22,8*)

**Vuoden 2026 3. osavuosikatsaus*

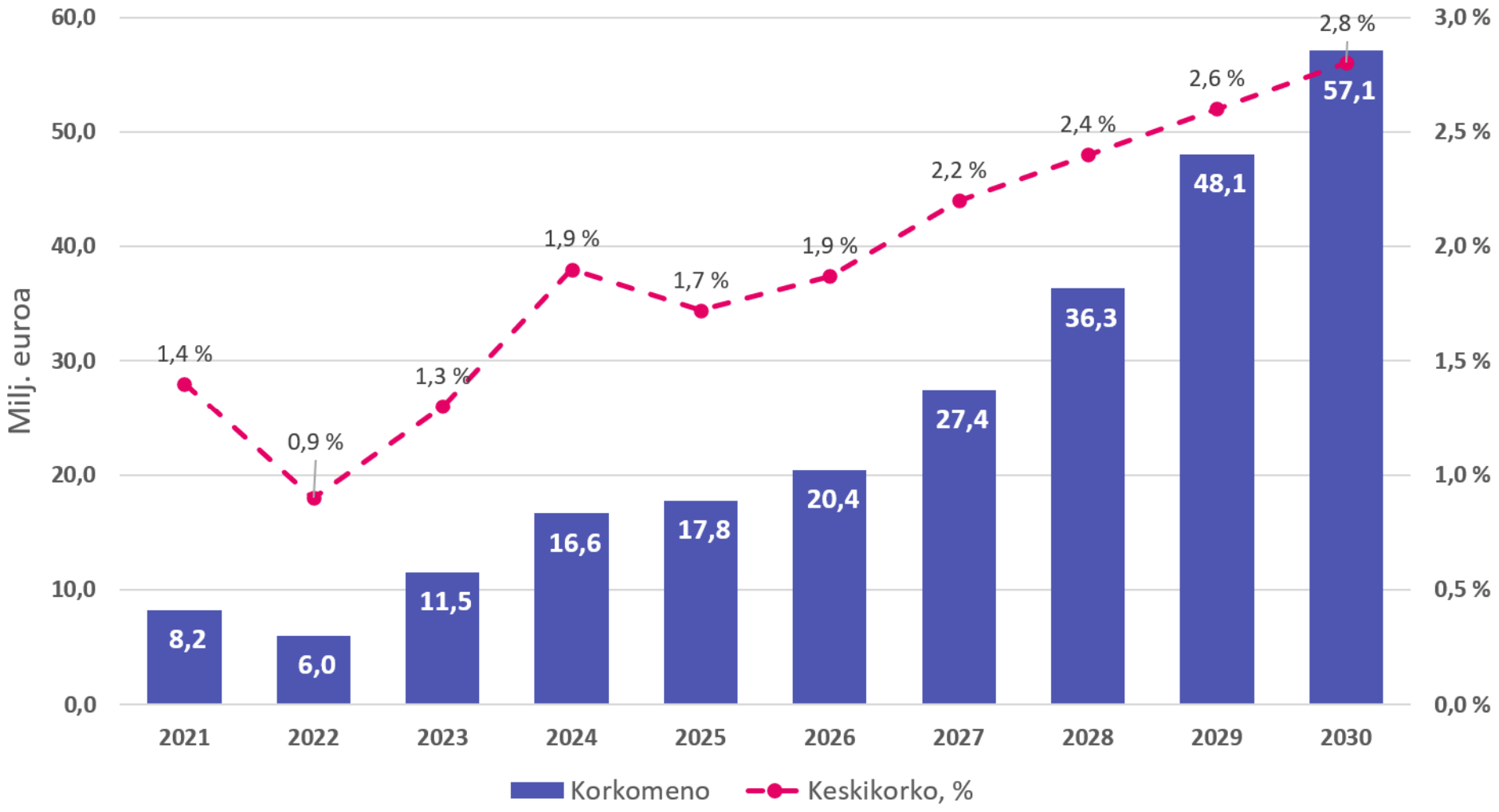
Talouden tunnusluvut

Tunnusluku, miljoonaa euroa	Tilinpäätös 2025	Ennuste 2026	Talousarvio-ehdotus 2027
Toimintakate	-580,5	-624,1	-659,2
Toimintakate euroa/asukas	-2 769	-2 927	-3 060
Verotulot ja valtionosuudet	597,2	630,8	669,9
Vuosikate	48,8	35,4	36,8
Poistot ja arvonalentumiset	-57,7	-59,9	-61,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-7,2	-22,8	-23,4
Kertyneet ylijäämät	264,7	241,9	218,5
Investointimenot	-212,8	-249,6	-309,1
Investointien omahankintameno	-203,1	-245,8	-304,1
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta	-379,4	-552,6	-793,9
Lainakanta	1 120,8	1 422,1	1 705,5

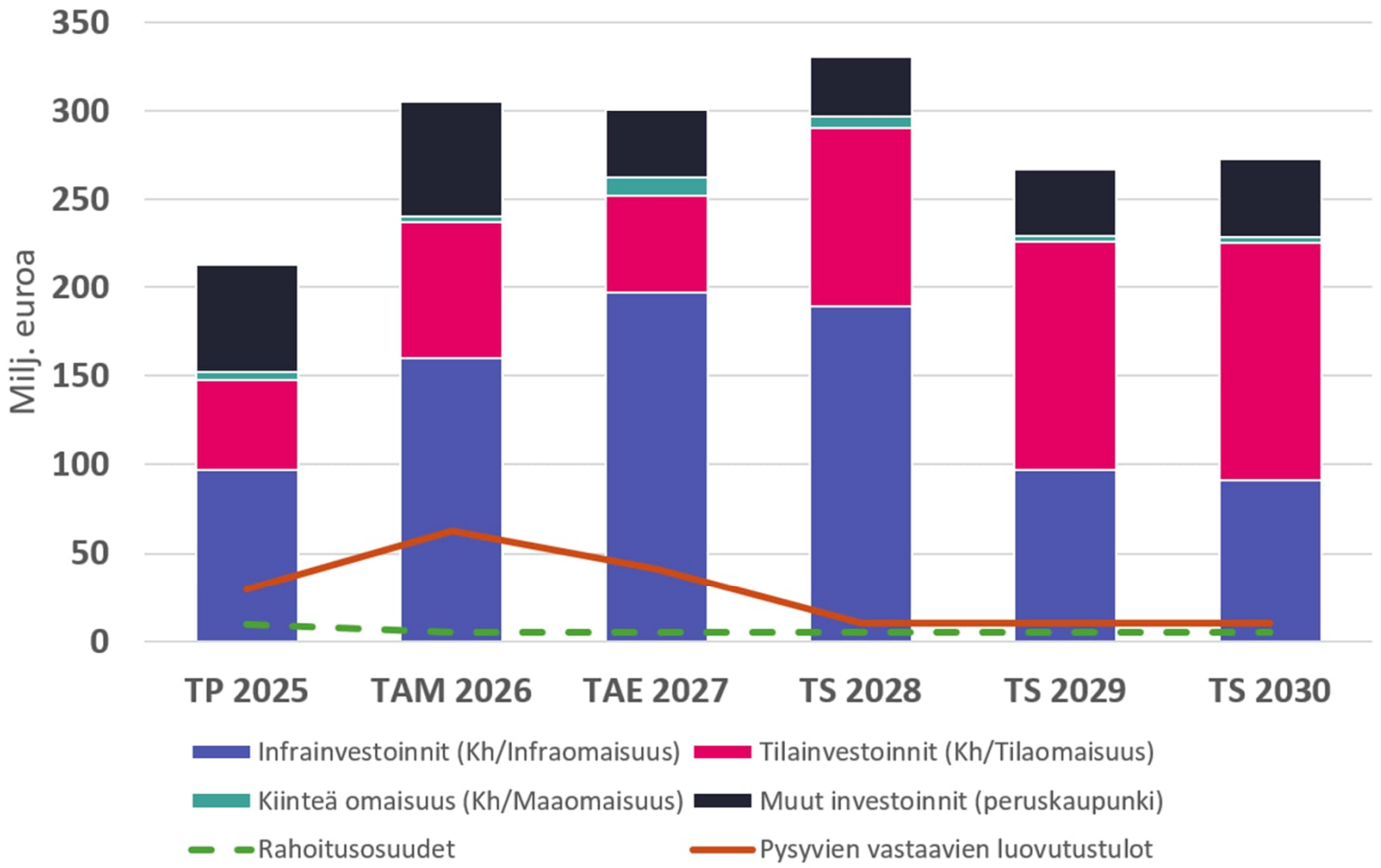
Tuloslaskelma (ulkoiset erät)

Miljoonaa euroa	Tilinpäätös 2025	Talousarvio muutoksin 2026	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029	Talous-suunnitelma 2030
TOIMINTATULOT	**244,2**	**245,8**	**257,7**	**263,0**	**268,0**	**273,1**
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1,8	1,9	2,6	2,6	2,7	2,7
TOIMINTAMENOT	**-826,4**	**-869,7**	**-919,4**	**-944,2**	**-965,4**	**-987,2**
TOIMINTAKATE	**-580,5**	**-621,9**	**-659,2**	**-678,6**	**-694,7**	**-711,4**
Verotulot ja valtionosuudet	597,2	632,3	669,9	699,9	727,8	749,8
Rahoitustulot- ja menot	32,1	29,0	26,0	20,3	14,7	6,4
VUOSIKATE	**48,8**	**39,3**	**36,8**	**41,7**	**47,8**	**44,8**
Poistot ja arvonalentumiset	-57,7	-60,0	-61,0	-69,6	-87,4	-96,4
Satunnaiset tulot ja menot						
TILIKAUDEN TULOS	**-8,9**	**-20,7**	**-24,2**	**-27,9**	**-39,6**	**-51,6**
Varausten ja rahastojen muutokset	1,7	1,7	0,8	0,8	1,0	0,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-7,2**	**-19,0**	**-23,4**	**-27,1**	**-38,6**	**-50,7**

Korkotason nousu näkyy 2027–2030

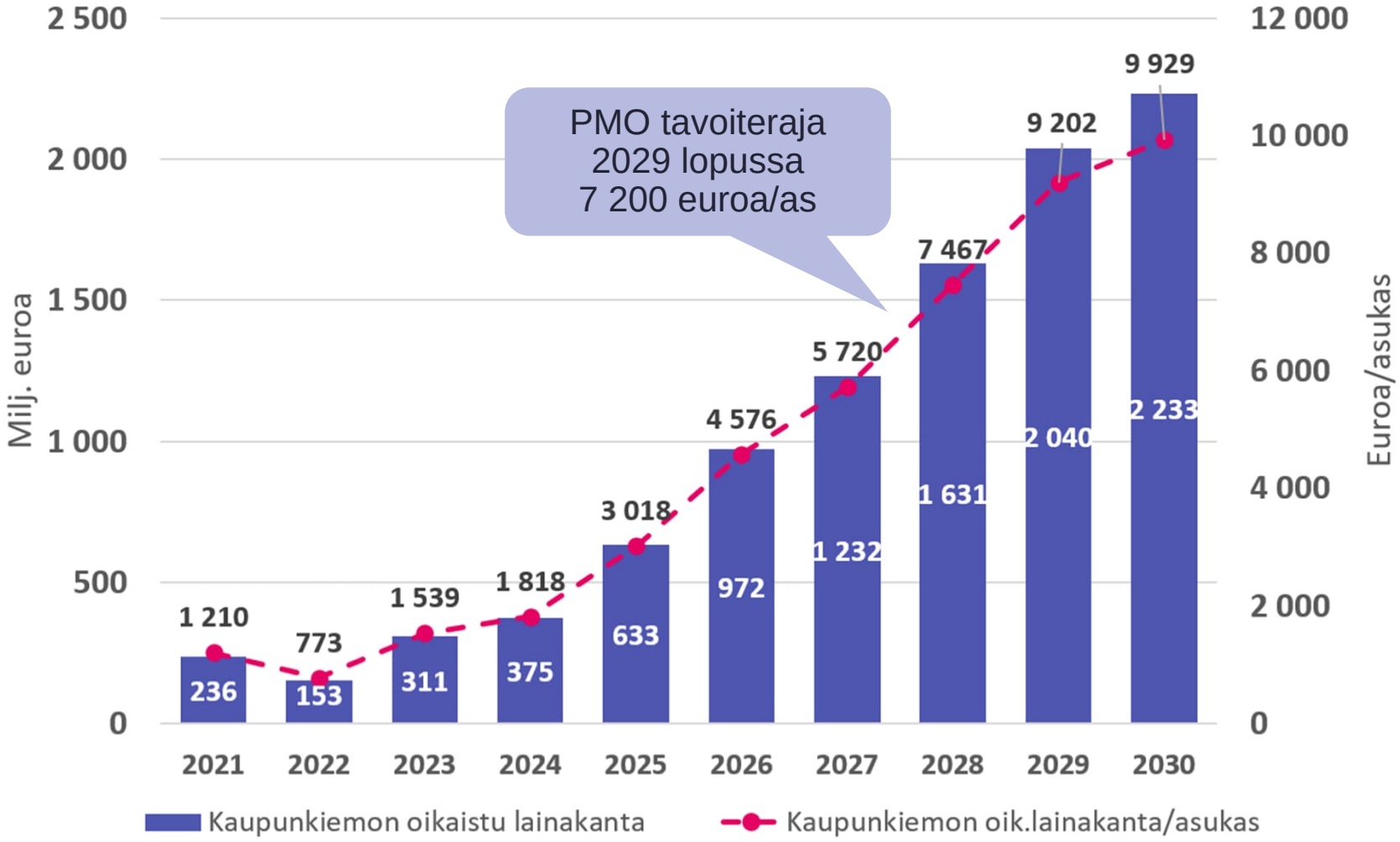
Investointien rahavirtalaskelma 2027–2030

Rahoituslaskelma

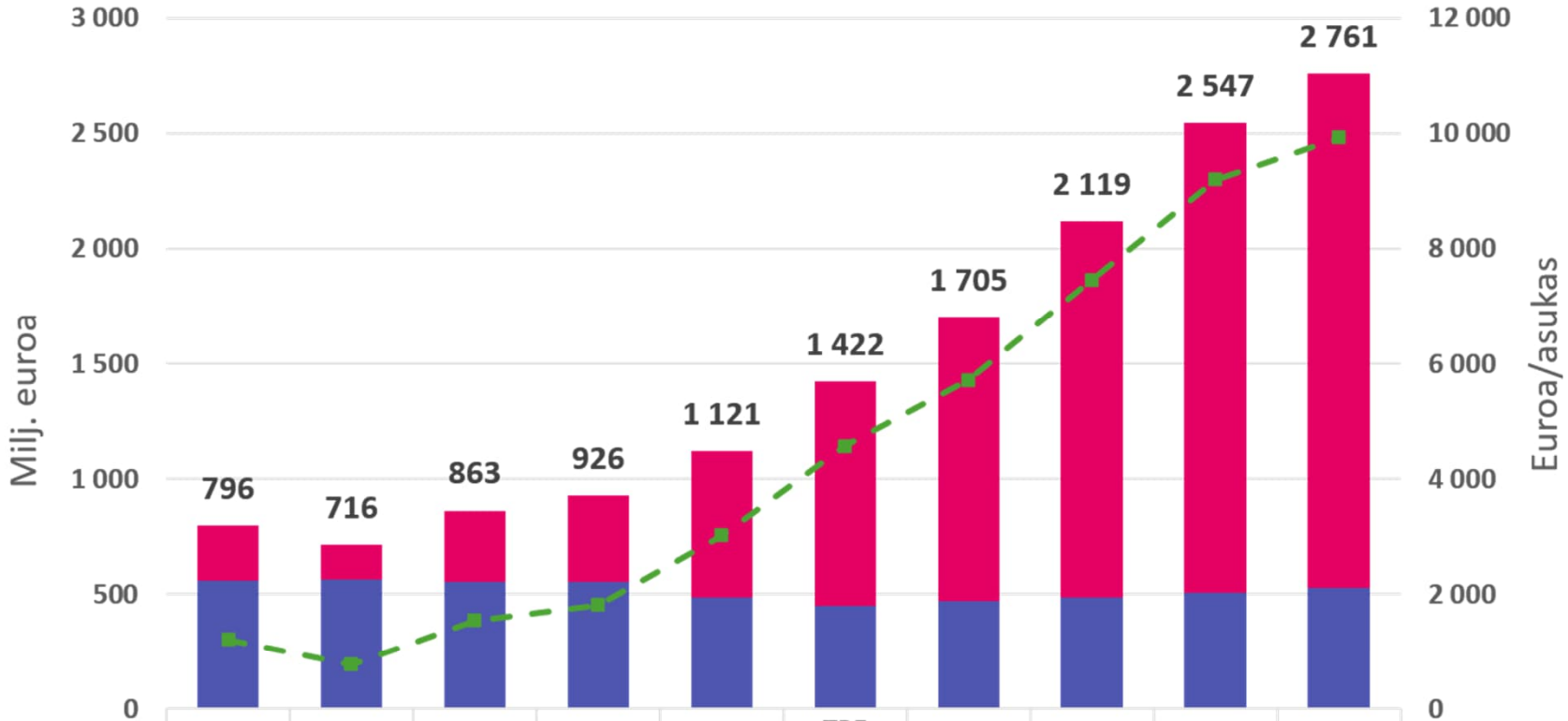
Miljoonaa euroa	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026 yhteensä	Talousarvio 2027	Talous-suunnitelma 2028	Talous-suunnitelma 2029	Talous-suunnitelma 2030
Vuosikate	48,8	38,3	36,8	41,7	47,8	44,8
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	19,2	23,6	40,5	9,8	9,8	9,8
TOIMINNAN RAHAVIRTA	**29,6**	**14,7**	**-3,7**	**31,9**	**38,1**	**35,0**
Investointimenot	212,8	305,4	309,1	337,6	274,3	279,8
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	9,7	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	29,7	62,6	41,0	10,0	10,0	10,0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-173,4**	**-237,9**	**-263,1**	**-322,6**	**-259,3**	**-264,8**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-143,8**	**-223,2**	**-266,7**	**-290,7**	**-221,2**	**-229,8**
Antolainauksen muutokset	15,3	-43,8	-23,7	-149,4	-255,1	-20,5
Antolainasaamisten lisäykset, -	3,5	64,0	77,0	175,0	275,8	40,0
Antolainasaamisten vähennykset, +	18,9	20,2	53,3	25,6	20,7	19,5
Lainakannan muutokset	195,0	301,3	283,4	413,4	428,4	213,4
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, -	160,0	300,0	270,0	315,0	450,0	270,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, +	46,6	76,6	76,6	26,6	96,6	76,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	81,6	77,9	90,0	125,0	75,0	20,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-41,1					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**169,2**	**257,4**	**259,7**	**264,0**	**173,3**	**192,9**
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	**25,3**	**34,3**	**-7,0**	**-26,8**	**-47,9**	**-36,8**

Kaupunkiemon oikaistu lainakanta kasvaa suunnitelmakaudella

Kaupungin rahoitusvastuulla olevat kiinteistöyhtiöiden lainat sisällytetty oikaistuun lainakantaan 2026-2030

Kaupungin kokonaislainakanta kasvaa suunnitelmakaudella

	2021	2022	2023	2024	2025	TPE 2026	2027	2028	2029	2030
Kaupunkiemon oikaistu lainakanta (vas.)	236	153	311	375	633	972	1 232	1 631	2 040	2 233
Pitkäaikaiset antolainat (vas.)	560	563	553	551	488	450	473	488	507	528
Kaupungin kokonaislainakanta	796	716	863	926	1 121	1 422	1 705	2 119	2 547	2 761
Kaupunkiemon oik. lainakanta/asukas (oik.)	1 210	773	1 539	1 818	3 018	4 576	5 720	7 467	9 202	9 929

Kaupungin rahoitusvastuulla olevat kiinteistöyhtiöiden lainat sisällytetty oikaistuun lainakantaan 2026-2030

Turku vahvistaa työllisyyttä ja oppimista sekä satsaa kouluihin ja päiväkoteihin

- Kaupunki panostaa työllisyyteen ja osaamisen vahvistamiseen
- Kaupunki investoi kestävään kaupunkirakenteeseen ja peruspalveluihin
- Kaupungin talouden tasapainottamiseen tarvittavat toimenpiteet määritetään vuoden 2027 aikana

Nyt,
ikuisesti,
Turku.